

Posílení ochrany dětí zažívajících domácí násilí: strukturované nástroje

- Domácí násilí často probíhá skrytě. Bez pomoci strukturovaných nástrojů je obtížné jej odhalit, rozpoznat vzorce násilného chování či vyhodnotit riziko eskalace. Lidská intuice navíc riziko násilí systematicky podceňuje.
- Cílem nových nástrojů je pomoci strukturovat rozhodování soudu nikoliv nahradit soudní rozhodnutí.
- Tyto nástroje jsou určeny pro soudy a další odborníky podílející se na řešení situace dětí ohrožených domácím násilím.

Čeklisty

Nástroj pro identifikaci násilí v rodině.
K dispozici jsou Čeklisty pro dospělého
a pro dětskou oběť (přímou/nepřímou).

Odpovídá na otázku:
Dochází zde k domácímu násilí?

Mapuje:

- konkrétní projevy domácího násilí,
- jejich frekvenci,
- dostupné důkazy.

Pomůcka pro rychlé rozhodnutí soudu,
u návrhu na předběžné opatření
ve věcech domácího násilí do 48 hodin.

Riskmapa

Nástroj pro posouzení rizika
dalšího domácího násilí.

Odpovídá na otázku: Jak velké je
riziko pokračování nebo eskalace násilí
v rodině?

Pomáhá systematicky vyhodnotit:

- dynamiku vztahu,
- chování pachatele,
- zranitelnost oběti,
- ohrožení dítěte.

Cílem je podpořit rozhodování
o ochranných opatřeních. Výstupem je
celkové posouzení rizika domácího násilí.

Časté představy a co ukazuje výzkum

„Falešná obvinění
jsou častá.“

Výzkumy dlouhodobě ukazují, že falešná obvinění z domácího násilí jsou relativně vzácná. Empirické studie zpravidla uvádějí, že prokazatelně nepravdivý je jen malý podíl oznámení, nejčastěji v řádu jednotek procent. Mnohem častějším problémem je naopak to, že domácí násilí **zůstává neohlášené**. Řada obětí nikdy pomoc nevyhledá.

„Oběť také
něco udělala.“

V konfliktních vztazích se mohou objevovat vzájemné spory. Domácí násilí ale není běžný konflikt. Je charakterizováno opakovaným vzorcem kontroly, nerovnováhou moci a systematickým zastrašováním. Proto se při posuzování neptáme „kdo začal“, ale zda existuje **kontrolující chování a riziko eskalace**.

„Dítě potřebuje
oba rodiče
za každou cenu.“

Stabilní vztah s oběma rodiči je pro dítě důležitý – **pokud je bezpečný**. Pokud je vztah spojen s násilím nebo zastrašováním, může být kontakt pro dítě zdrojem dlouhodobého stresu. Rozhodnutí nezasáhnout není neutrální. Může vést k setrvání dítěte v rizikovém prostředí a pokračování násilné dynamiky. Výzkum ukazuje, že děti vystavené domácímu násilí častěji zažívají chronický stres, úzkost a depresivitu, narušené vztahové vazby a vyšší riziko násilného chování v dospělosti.

Rizikem není jen přímé násilí na dítěti. Negativní dopady může mít i samotné svědectví násilí mezi rodiči.

